

مَلْكُوتُهُ مَلْكُوتُهُ مَلْكُوتُهُ

PATROLOGIA SYRIACA

COMPLECTENS OPERA OMNIA

SS. PATRUM, DOCTORUM SCRIPTORUMQUE CATHOLICORUM

QUIBUS ACCEDUNT

ALIORUM ACATHOLICORUM AUCTORUM SCRIPTA QUAE AD RES ECCLESIASTICAS PERTINENT

QUOTQUOT SYRIACE SUPERSUNT

SECUNDUM CODICES PRAESERTIM LONDINENSES, PARISIENSES, VATICANOS

ACCURANTE R. GRAFFIN

PH. AC TH. DOCTORE, LINGuae SYRIACAE IN FACULTATE THEOLOGICA INSTITUTI CATHOLICI PARISIENSIS LECTORE

PARS PRIMA

AB INITIIS USQUE AD ANNUM 350

TOMUS PRIMUS

GUICCI

TEXTUM SYRIACUM VOCALIUM SIGNIS INSTRUXIT, LATINE VERTIT, NOTIS ILLUSTRAVIT

D. IOANNES PARISOT

PRESBYTER ET MONACHUS CONGREGATIONIS BENEDICTINARUM GALLIARUM

PARISIIS

EDIDERUNT FIRMIN-DIDOT ET SOCII, VIA IACOB, 56

INSTITUTI FRANCICI TYPOGRAPHI

M DCCC XCIV

أَسْمَاءُ بِحْرًا

DEMONSTRATIO XIII

DE SABBATO

بِحْرٌ مُّنْهَا قُبْرٌ لِّمَدْفُولٍ كَجْبِيْهِ كَلَّا
 تَمْهِلْ بِقَدْلًا بِنَهْنَهْ حَتَّى ائْتَهْنَهْ.
 يَكْتَلْ بِنَهْ أَمْنَهْ حَوَّهْ : بِعَدْلًا تَقْمِنْ
 لَجْبَ حَبْرٌ مَّعْمَدْلًا مَحْمَدْلًا قَدْلًا نَسْلَا
 مَهْلَلْ حَفْنَهْ لَكْهَرْ مَهْلَلْ بِكَهْلَلْ.
 تَقْمِنْ حَبَّ مُنْهَا مَهْنَهْ هَاهْلَهْ مَهْمَدْلَا⁵
 هَاهْلَهْ بِإِلَهْ حَوَّهْ مَعْلَهْ هَالَّهَلَّهْ
 حَتَّمْهُلْ مَحْمَدْلَا : كَلَّهْ لَكْهَرْ كَلَّهَا
 كَلَّمْهُلْ مَحْمَدْلَا هَقْبِهْ . كَلَّهْ لَهْ¹⁰
 أَلَّاهَلْسْ فَهْ فَلَهْهَ حَكْبَقِيْهْ بِدَهْ.
 مَهْكَلْ رَاهْ أَلَهْ : بِلَاهَلْسْ أَيَّهْ مَكْهَرْ
 هَاهْهَرْ مَاهْهَرْ مَسْهَرْ . مَهْهَهْ أَهْهَهْ
 هَاهْهَهْ أَلَهْ : بِلَاهَلْسْ أَهَهْ مَاهْهَهْ
 هَاهْهَهْ حَهْهَهْ أَهَهْ بِلَاهْلَهْ مَهْهَلْ حَهْهَهْ.¹⁵
 كَلَّهْ لَهْهَهْ تَهْهَلْ بِقَدْلًا تَهْهَهْ
 بِسَهَهَهْ كَهْ مَهْهَهَهْ كَهْ كَهْهَهْ
 بِسَهَهَهْ مَهْهَهْ : بِحَهْهَهْ كَهْ سَهَهْ
 سَهَهْ بِلَهْهَهْ أَسَهْهْ قَدْلًا كَهْهَهْ : كَهْهَهْ
 بِمَهْهَهْ إِلَهْهَهْ أَهَهَهْ حَهْهَهْ رَهْهَهْ²⁰
 أَسَهْهَهْ مَهْهَهْ بِأَهَهَهْهَرْ كَلَّهْ لَهْهَهْ مَهْهَهْ

1. De die sabbati praecepit Dominus Moysi servo suo, ut filii Israel illud custodirent. Sic enim eis dixit : *Sex diebus facies opus tuum, diesque septimus erit sabbatum, requies sancta Domino Deo tuo.* Sex enim diebus fecit Dominus caelum, et terram, et mare, et omnia quae in eis sunt, et cessavit requievitque die septimo; idcirco benedixit Deus diei septimo et sanctificavit eum¹, quia in eo requievit ab omnibus operibus suis quae patraverat². Ita porro eos monuit : *Requiesces tu, et servus tuus, et ancilla tua, boves tui et asina tua*³. Insuper autem et hoc praecepit : *Requiescat mercenarius et advena, et omne iumentum quod laborat et operatur in servitio*⁴. De isto igitur sabbati die, carissime, in quo superbiunt glorianturque populus Iudeorum, dicentes : In eo vivimus quia custodimus et sabbatum et traditionem; pro facultate mea paucis verbis te docebo, sicut de circumcisione et de passchate te erudivi.

2. Sabbatum utique non est inter mortem et vitam constitutum, neque inter iustitiam et peccatum, sed ad quietem datum est, sicut praecepta cetera per quae vivunt homines¹, si autem ea non observant moriuntur. Tempore enim quo sabbatum observandum fuit, in requiem datum est populo, non solis hominibus, verum etiam iumentis, ut quiescerent. Siquidem ait: *Requiescat bos tuus, et asina tua, et omne iumentum tuum*². Si enim sabbatum inter mortem et vitam, vel inter iustitiam et peccata positum fuisset, quid iumento prodesset illud observare? aut quid damni fuisset ei si illud non custodiisset? Imo vero nobis videntur iumenta ceteris diebus quibus laborem opusque servitutis agunt, magis iustificari quam in die sabbati; nam diebus operis iumenta laborant, sarcinaque et oneribus excentur, boves arant; quiaque sic lassantur, locus non datur delicta committendi. Die vero sabbati, cum otiosi sint asinae et boves omneque iumentum, quisquis in suo genere matribus suis, sororibus, et omni propinquuo carnis suaee non prohibentur copulari, nec peccatum est. Non reprehenduntur qui talia peccata admittunt die sabbati; ea autem omnium iumentorum lex est. Scito igitur iumentum, ut haec agens peccatum nul-

مُكْلِلاً بِقَدْرًا لَا يَمْلأ كُمْدًا مَعْدُلًا
حَتَّى تَهْنَدُلَ أَوْ لَا كُمْدَةَ رَبْعَمْدًا
كَسْهَنَدًا أَلْأَكْسَهَنَدًا تَهْنَدًا أَمْرًا
عَوْمَعْنَدًا إِسْنَدًا بَاهَنَهْ بَسْنَهْ حَوْهَهْ حَتَّى
إِنْفَالًا: هَلْ لَا كُحْبَرَهْ حَوْهَهْ كُمْدَاتَهْ.
خَرَخَ نَهَنَهْ؟ أَمَانَهَنَهْ قَدْرًا لَمْرَهْ بَكْسَهَنَهْ
بَحْمَدَهْ أَلْمَهَنَدَهْ مَلْكَتَهْ إِنْفَالًا
بَلَاسْفَهْ كَسْهَهْ؟ أَلْأَهْ أَوْ كَحْنَدَهْ.
أَمْهَنَهْ نَهَنَهْ؟ بَلَلَانَسَهْ لَهْهُهْ مَسْكُنَهْ
مَكْهُهْ حَدَّهَهْ. أَنْ نَهَنَهْ كُمْدَهْ مَعْدُلًا
حَتَّى تَهْنَدُلَهْ بَهْنَدَهْ أَهَهْ كَحْنَدَهْ
قَدْرًا مُكْلِلاً بَهْنَدَهْ أَهَهْ كَحْنَدَهْ
بَهْنَدَهْ قَدْرًا مُكْلِلاً بَهْنَدَهْ فَلَشَهْ نَهَنَهْ
كَهْ بَهْ لَا لَمْهَنَهْ بَهْنَهْ مُلَبَهْ سَيَّهْ
بَحْنَهْهَهْ مُكْلِلاً إِسْنَدًا بَكْلَشَهْ كَحْنَدَهْ
عَمَدَهْ بَهْنَهْهَهْ مُكْلِلاً بَكْلَشَهْ تَلَهْ
مُكْلِلاً بَحْنَهْهَهْ مُكْلِلاً بَكْلَشَهْ فَلَشَهْ
هَلْلَهْ كَحْنَدَهْ كَهْنَدَهْ كَحْمَهْهَهْ مَلَهْهَهْ
بَحْنَهْهَهْ قَهْنَهْهَهْ مُكْلِلاً بَكْلَشَهْ كَحْنَدَهْ
بَحْنَهْهَهْ تَلَهْهَهْ مُكْلِلاً بَكْلَشَهْ كَحْنَدَهْ
مُكْلِلاً بَحْنَهْهَهْ سَهْنَهْهَهْ مَلَهْهَهْ مُكْلِلاً
بَقْتَهْهَهْ قَهْنَهْهَهْ مُكْلِلاً بَكْلَشَهْ كَحْنَدَهْ
مُكْلِلاً بَلَامَهْهَهْ مُكْلِلاً بَكْلَشَهْ كَحْنَدَهْ
مُكْلِلاً بَلَامَهْهَهْ مُكْلِلاً بَكْلَشَهْ كَحْنَدَهْ
هَلْلَهْ كَحْنَدَهْهَهْ بَهْنَهْهَهْ تَلَهْهَهْ فَلَشَهْ
كَهْنَدَهْهَهْ بَهْنَهْهَهْ مُكْلِلاً بَهْنَهْهَهْ

A] — 8 A ¶ secunda manu inter lineas scriptum. — 23 A om. ¶. Ego conieci.

¹ Levit. xviii, 5. — ² Ex. xx, 10; xxiii, 12.

فَدُهْ حَنَّا. هَبْ ! أَسْرِ بَكْمَدْ سَلْفَهَا
 كَحَنَّا بَحْمَكَيْ يَوَهْ مَهْلَتْعَنَلْ : أَوْ لَرْ
 رَبْعَمْلَارْ مَهْلَلْ بَعَهْ كَنَلْ رَبْعَمْلَارْ
 كَلْمَلْ كَنَلْ بَلْلَارْ كَشَنَلْ كَمَلْلَارْ
 لَمَنْ بَعَكَسْ كَثَنَلْ رَبْعَمْلَارْ مَكَحَنَّا
 لَرْ يَوَهْ مَنْهَلْ كَهْ بَلْأَعَنْ
 عَهْ كَنَلْ بَلْلَارْ قَهَلْ : هَأَعَلْ كَبَنَلْ
 كَهْلَلْ : هَأَسْرِ بَعَمْبَلْ إِسَنَلْ نَعَهْلَلْ
 كَحَنَّا لَرْ كَهْلَلْ كَهْ بَلْلَهْ هَأَوْ
 لَرْ قَهَلْ كَدِبَرْ كَهْلَلْ كَهْ . فَقْ
 لَهْنَزْ كَبَنَلْ كَهْلَلْ كَهْ : بَلْ لَهْنَهْ.
 حَنَّا بَعَهْ كَهْلَلْ كَهْ لَهْ كَهْلَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ . كَعَقْ هَأَرَهْ لَعَهْلَلْ
 بَلْلَهْ يَهْ فَلْ بَعَهْ كَهْلَهْ كَهْ
 كَهْلَلْ بَلْلَهْ فَلْ مَنْهَلْ كَهْلَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ . كَهْلَلْ بَلْلَهْ مَنْهَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ . كَهْلَلْ كَهْلَلْ كَهْلَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ كَهْلَلْ . لَهْنَزْ كَهْلَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ : بَلْلَهْ كَهْلَلْ كَهْلَلْ
 بَلْلَهْ لَرْ لَأَصَلْلَهْ . كَهْلَلْ بَلْلَهْ بَعَهْلَهْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ . لَهْنَزْ كَهْلَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ . لَهْنَزْ كَهْلَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ كَهْلَلْ . كَهْلَلْ كَهْلَلْ
 كَهْلَلْ كَهْلَلْ كَهْلَلْ . كَهْلَلْ كَهْلَلْ

كَهْلَلْ كَهْلَلْ كَهْلَلْ

lum habet, ita nullam iustitiam consequi; iustitiae enim retributio fiet in saeculo venturo, in resurrectione mortuorum, ei qui opera iustitiae fecerit; iumentis autem non erit resurrectio, ut remuneracionem accipient eo quod sabbatum observaverint; neque ad iudicium accident. Et quemadmodum olim iumento non est imposita cuiusquam praecepti custodiendi necessitas, sic nec sabbatum proficit ei quidquam. Praeceptum siquidem dedit in Lege sua Sanctissimus non moechandi¹; iumenta autem moechantur in aperto, palamque scortantur. Lex indixit et sanxit insuper: *Maledictus omnis qui acceperit sororem suam, aut quemquam alium propinquorum carnis suae²*; haec autem omnia agunt iumenta. Scriptum quoque est: *Non occides³*; iumentum aliud ignoranter occidit, eiusque carnem comedit. Iterum scriptum est: *Quodlibet occide et manduca; verumtamen sanguinem ne comedas⁴*; iumentum autem proprium sanguinem delabit, et carnem immundam maiori ei voluptati est manducare. Si igitur iumento alicuius esset profectus sabbati observantia, prius fuisse ab omnibus his immunditiis Lege inhibitum, ac proinde per sabbati observantiam iustificaretur.

3. Haec ideo scripsi ut sabbatum de-

A]

¹ Ex. xx, 14. — ² Lev. xx, 17. — ³ Ex. xx, 13. — ⁴ Deut. xii, 15, 16, 23.

monstrarem omni creaturae laborem ferenti ad quietem datum fuisse. Nisi enim propter quietem omni corpori laboranti fuisse datum, creaturem quae non laborant oportebat primis temporibus sabbatum, ut iustificarentur, et ipsas servare. Contra autem videmus solem progreedi, lunam iter tenere, stellas decurrere, ventos spirare, et nebulas alte ferri, volucres properare, latices e fontibus scaturire, undas iactari, fulgura decidere et illuminare creaturam, tonitrua temporibus suis vehementer concrepare, arbores fructus proferre, et rei cuiuscumque incrementum corroborari. Nec quidquam conspicimus quod die sabbati requiescat, praeterquam homines atque iumenta, qui laboris servituti subduntur.

4. Sivero sabbatum adiustitiam datum
fuisset, utique priusquam Israeli praeci-
peretur, Adae tradi debuisse, ut illius
custodia iustificaretur; neque imposuis-
set ei Deus legem ex arbore scientiae bo-
ni et mali non comedendi, ne moreretur;
verum quia non erat Adam addictus la-
bori donec praeceptum transgressus es-
set, sabbatum ei non iniunxit; postquam
autem praeceptum transgressus est, tunc
operis laborisque sententiam accepit; ut
terram tanquam nocens reusque opera-

أَرْبَعَةُ أَلْمَهْلَةُ فَحَدَا:
فَهُمْ بِهِ أَنْتَهُمْ لَيْسُونَ لِلْأَمْرِ
كَلَّا إِنَّمَا بِاللَّهِمَّ يَعْلَمُ بِلِهَتِهِ هُنْ رَبُّوْنَ
خَذْ: هَلْ لَيْسَ هُنْمَرُ كُلُّهُمْ عَمَبُّلَ
بِهِ أَنْكُلَّا بِسَبَدُهُ حَنْعَدُهُ بِلُحَدُهُ
أَرْ تَافَهُ لَيْسَ بِعَدَهُ أَلْ مُهَلَّا
بِلَّا تَهَمَّهُ يَهُهَا أَبْرَ حَكْمَلَّا كَبَلَّا
تَدَّهُ فَعَمَبُّلَ لَأْ تَيَوَّهُ كُلُّهُ فَحَدَا:
أَلْ كُلَّا بِدَهُ فَعَمَبُّلَ هَمَبُّهُ يَهُهَا
فَحَلَّ لَرُهُ بِسَنَلَّا بِحَمَلَّا لَأْلَمَلَّا بِتَهَمَّلَّا

حَلَّا نَحْنُ أَسْرَارًا مَدْعُوكِنَا: حَبَّرَ
حَكَمَيْنِ مَهْمَلًا +

أَلَّهُ تَعَالَى حَقَّدُلَا حَمَلَا رَوْمَفَلَا
سَلَفَرْ حَدَّهُ فَفَهُ يَوْمَا مَكْلَهُ بَهْلَا بَهْلَهُ
خَلَّهُنَّ. أَفَ لَرْ بَهْسَلَهُنَّ حَقَّدُلَا بَهْلَهُ
لَهَمَنَّا لَمَهْمَلَا شَهَنَّ تَلَهَّهُنَّ: أَلَّهُ بَهْكَنَا
أَهَنَّهُ كَهْ لَلَّهُنَّ حَلَّهُ: بَهْرَ سَرَّهُ
بَرَّهُ مَاهَمَهُرَ حَبْلَا بَهْلَهُنَّ. هَلْلَا يَوْمَا حَبَّلَهُنَّ
حَقَّدُلَا أَرَيَهُ: أَلَّهُ بَهْلَهُنَّ لَمَهْمَلَا حَبْلَا
مَهْمَلَا نَحْنُ أَسْرَارَ بَهْلَهُنَّ مَهْمَلَا
بَهْكَنَا: بَهْلَهُنَّ! أَفَ لَرْ فَلَّهُنَّ بَهْلَهُنَّ
كَهْ حَدَّهُلَا. هَلْلَا كَمَرَ بَهْسَلَهُنَّ
تَمَهْمَلَا عَتَّهُ. بَهْ مَهْلَهُ كَمَهْ كَهْ لَلَّهُنَّ
أَهَمَنَّهُ كَهْ: بَهْرَ سَرَّهُ بَرَّهُ مَاهَمَهُهُ
مَاهَمَهُرَ مَهْمَدَهُ حَبْلَا بَهْلَهُنَّ: أَسْرَارُ
أَسْرَارُ بَهْلَهُنَّ كَهْ رَهَمَلَا بَهْلَا بَهْلَهُنَّ:
بَهْ سَرَّا بَهْلَهُنَّ كَهْ بَهْلَا بَهْلَهُنَّ
بَهْلَهُنَّهُ بَهْلَهُنَّ لَرْ تَهَهُنَّ كَهْلَهُنَّ لَرْ تَهَهُنَّ
أَلَّهُ لَهَلَّهُنَّ مَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ
بَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ رَهَمَلَا. بَهْ سَرَّا كَهْ لَلَّهُنَّ
كَهْلَهُنَّ بَهْلَهُنَّ مَاهَمَهُرَ رَهَهُ بَهْلَهُنَّ
لَهَمَنَّا سَكَنَلَا حَدَّهُلَا بَهْلَهُنَّ بَهْلَهُنَّ
أَلَّهُ بَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ. بَهْلَهُنَّ بَهْلَهُنَّ
كَهْلَهُنَّ بَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ
أَهَمَنَّهُ بَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ تَمَهْمَلَا عَتَّهُ
أَهَمَنَّهُ: بَهْرَ سَرَّهُ بَهْلَهُنَّ أَهَمَنَّهُ بَهْلَهُنَّ
حَبْلَا بَهْلَهُنَّ: بَهْ حَلْلَا كَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ كَهْلَهُنَّ

retur; et mortem super eum [Deus] sanxit.

5. Si per sabbatum facta fuisset iustificatio, Henoch per illud placuisset, et omnes generationes quae eum subsecutae sunt. Sed neque ob sabbati custodiam Noe vocatus est perfectus et purus a scelere, verum haec ei Deus locutus est : *Vidi te iustum et integrum in generatione hac*¹. Non igitur sabbati observantia iustificatus est, sed quod innocentiam in generatione perversa servavit, sicut ipsa res ostendit; non enim scriptum est Noe saeculo se unquam immiscuisse. Noe filius erat quingentorum annorum quando locutus est ad eum Dominus et dixit ei : *Vidi te iustum et integrum coram me in generatione hac*; eiusque perfectio, qualis nobis significatur, huiuscemodi fuit : cum vidisset generationem Seth cum filiis domus Cain maledictis se commiscuisse, in animum induxit uxorem non accipere, filiosque non procreare, ne cum familia Cain, semine maledicto, commiserentur et maledicerentur. Vidensque Deus coreius purum et innocens, voluit ex eo fieri mundo renovationem², cum eos propter iniquitatem eorum delere cogitasset. Et tunc cum eo locutus est, filio iam quingentorum annorum, et dixit : *Vidi*

A]

¹ Gen. VII, 1. — ² Eccli. XLIV, 17.

te integrum coram me in generatione hac¹; nondum enim ei proles nata erat, quia, ut e facto ipso docemur, quemadmodum etiam supra notavi, Noe uxorem non adsumpsit toto illo tempore, donec cum eo locutus est Deus et dixit ei : Vidi te integrum coram me in generatione hac. Nunc igitur, fac tibi arcam ligneam in qua protegaris². Quae cum audisset Noe a Deo arcam sibi iubente fabricare, et dicente : Delendo delebo homines a facie terrae, eo quod corruperunt viam suam³; tum, anno quingentesimo duxit Noe uxorem e filiabus Seth, e benedicto iustorum semine, genuitque Sem, Cham et Iaphet, et hosce tres filios suos Noe admonuit nemulieres e filiabus Cain acciperent; deditque eis e semine iustorum uxores, ut semen ex eis super faciem terrae servaretur, atque ab eis mundus restitueretur. Ut autem noveris haec ita se habere, annorum computatione te edocebo.

6. Sem, primogenitus Noe, duobus post diluvium annis filium genuit Arphaxad. Sem autem centum annos natus erat cum genuit Arphaxad, duobus post diluvium annis. Exinde nobis appetet Noe quingentos et duos annos natum genuisse Sem. Disce igitur ex hac supputatione Noe uxorem non accepisse priusquam cum eo Deus colloqueretur;

مَكْلُوْلَ ءَاسِرْ بَمَدْهَنْ كَهْ مَفَدْهَنْ
أَسِرْ بَمْ حَنْلَلَ ئَعْمَلَهْ بَسْ آيَلْلَارْ لَلْ
بَهْ دَهْ فَكْهَ رَحْنَارْ جَبْهَلَهْ بَمَلَّ
خَمْدَهْ لَكْنَارْ هَمْدَهْ كَهْ : بَكْرْ سَرْلَهْ
بَلْعَمْنَرْ آيَلَهْ مَهْمَدْ حَبْزَهْ أَهْلَلَهْ . بَهْلَهْ حَمْرَ
جَبْهَ كَهْ فَحَمْلَهْ بَقَهْلَهْ بَلْهَلَهْ كَهْ .
بَهْكَمْ بَهْ فَهَدْ بَسْ بَقَهْلَهْ لَكْنَارْ
لَمْدَهْ بَهْ فَحَمْلَهْ هَمْدَهْ كَهْ : بَهْلَهْ
لَكْنَارْ إِنْلَهْ كَتْمَنْفَهْ بَهْ أَفْتَهْ آهْلَهْ كَهْ
بَشْكَلَهْ لَهْسَيْهْ . بَهْبَهْ كَعْنَهْ
تَمْعَفْهَلَهْ بَهْ دَهْ بَسْ آيَلْلَارْ بَهْ كَهْ
هَنْهَهْ رَهْنَهْ بَهْلَهْ بَرْتَهْلَهْ : هَمْكَهْ لَعْنَرْ
مَلْسَمْ رَلْمَنْفَهْ . بَهْ لَكْنَارْ رَهْهَهْ أَفْ
بَسْ كَتْقَيْهْ بَتْهَلَهْ بَهْ كَهْ لَهْ لَلْ
أَهْفَهْ : أَلْلَهْ تَيْهَهْ دَهْهَهْ بَهْ رَهْنَهْ
تَهْلَهْ : أَسِرْ بَلْلَهْهَهْ مَهْبَهْهَهْ رَهْنَهْ كَهْ
أَفْتَهْ آهْلَهْ : بَهْلَهْمَنْهَهْ مَهْبَهْهَهْ كَهْلَهْ
بَهْلَهْ بَهْكَمْ بَهْكَلَهْ بَهْلَهْلَهْ إِنْلَهْ أَهْمَسْ
بَهْ سَعْهَهْ فَهْلَهْ

عَنْهَهْ كَهْ دَهْهَهْ بَسْ لَهْلَهْ
عَنْهَهْ بَهْ كَهْ لَهْلَهْ لَهْلَهْ كَهْ
هَهْ لَهْلَهْ أَهْفَهْ . هَهْ عَنْهَهْ كَهْ مُهْلَهْ لَهْلَهْ
عَنْهَهْ بَهْ أَمْكَهْ لَلْلَهْلَهْ لَهْلَهْ عَنْهَهْ
بَهْ كَهْ لَهْلَهْ لَهْلَهْ . بَهْ بَهْكَمْ مَهْلَهْلَهْ
كَهْ رَهْلَهْ بَسْ كَهْ تَمْعَفْهَلَهْ
مَلْهَلَهْ عَنْهَهْ أَمْكَهْ لَعْنَرْ . مَهْهَهْ إِنْلَهْ
سَعْهَهْ كَهْلَهْلَهْ بَهْلَهْلَهْ

neque etiam filiis suis uxores elegisse ante diem quo arcam ingressus est. Si enim uxorem in iuventute sua duxisset, filios etiam genuisset, sicut Adam, qui cum centum et triginta esset annos natus, genuit Seth; et Seth, qui natus annos centum et quinque genuit Enos; Enos autem nonaginta annos natus, genuit Cainan. Et Cainan filius septuaginta annorum genuit Malaleel. Malaleel autem filius annorum septuaginta quinque genuit Iared. Et Iared, natus centum sexaginta duos annos genuit Henoch. Henoch autem sexaginta quinque annos natus genuit Mathusalam. Et Mathusala natus annos centum octoginta septem genuit Lamech. Et Lamech, pater Noe, cum natus esset annos centum octoginta duo, genuit eum.

7. Sed iste pariter, si antequam cum eo collocutus esset Deus, uxorem duxisset, liberos, sicut et patres eius, genuisset; non enim fuerat super eum sterilitas indicta; quia tunc temporis benedictionem acceperant filii Adam, qua crescerent ac multiplicarentur in generationibus suis, ut mundus eis repleretur. Noe enim custodiens innocentiam non sibi metipsi verebatur ne maledicto semini domus Cain se unquam commisceret, sed ne cum uxorem duxisset liberosque pro-

creasset, isti legem temerarent, ac mulieres ex illo semine acciperent. Videns autem Deum secum collocutum esse, sibique dixisse : *Delebo homines a facie terrae, teque solum servabo*¹; tum uxorem sumpsit, ut prolem acciperet, qua mundus repararetur, ipseque fieret pater rectorum et iustorum. Elegitque eum Spiritus sanctus, ut Christus, mundi Vivificator, maledictiones Adae sublaturus, ex eius semine nasceretur. Tum ergo, cito accepit de semine benedicto uxorem, et genuit Sem, patrem iustorum, anno quingentesimo secundo vitae suae, duobus annis postquam eum Deus allocutus fuerat. Cumque tres filios genuisset, arcam exstruere coepit, suosque filios monuit ne uxores ducerent prius quam arcam ingrederentur, ne sibi liberos procrearent, qui viam suam corrumperent, et propter sua peccata non servarentur ab ira ventura. Sic igitur filios suos nonaginta septem annos custodivit, deinde uxores eis elegit et benedicto patrum suorum semine; et anno sexcentesimo vitae Noe, locutus est ad eum Dominus et ait ei : *Ingredere in arcam, tu et uxor tua, et filii tui, et uxores filiorum tuorum tecum*². Ingressus est ergo Noe in arcam cum esset sexcentos annos natus; Sem autem filius eius an-

نَمَدَهُمْ مُنْهَقَّةً تُقْلَى مِنْ هَذِهِ رَوْحًا.
أَلْأَرْ قَبْرٌ مَزِيزًا بِكُلُّهُ مَدَّلًا كَمَدَهُ
هَذِهِ حَسْنَهُ كُلُّهُ: بِحَتْتِ إِنْفَارِ دُهْمَا إِنْلَازِ
مِنْ أَفْتِ آذْخَارِ مُكْرَرَ كَدَسَهُ، مَدَقَهُرَّ
إِنْلَازِ: هَبْبَيْنِ بَعْدِ آيَلَهُ أَسْرِ بِتَهُومَهُ
كُلُّهُ رَوْحًا بِنَلَقَّمَرِ مُسْتَهُهِ لَفْمَهُ
مُهَمَّهُهُ أَكْلَهُ خَلَاثَلَهُ مَلَقَّمَهُ.
هَكْسَهُهُ كُلُّهُ وَهُنَّا بِمَهْبَفَهُ بِأَفْ
مَعْنَى مَسْتَهُهِ بِكُلَّهُ مَكَلَهُ
كَقْلَهُهُ بِأَيْلَهُ كُلُّهُ مَكَلَهُ.
هَبْبَيْنِ سَعْنَاهُنَّهُ آيَلَهُ مِنْ رَوْحَهُ
حَنْتَهُهُ بَعْدَ هَاهَكَهُ حَنْمَرَهُ أَكْلَهُ
بِرَقَّهُهُ حَعْنَهُ سَعْنَهُهُ مَلَّهُهُ مَتَّهُ
لَسْتَهُهُ مَحْعَنَهُ لَأَلَّهُ بِمَدَّلًا كَمَدَهُ
كَلَهُهُ: مَهُهُ أَمَكَهُ لَكَلَهُ حَتَّهُ فَهُهُ
لَمَدَكَهُ مَحَفَّهُهُ: هَرَهَهُ أَفَهُ كَحَنْقَمَهُ
بِلَهُ نَصَّهُهُ تُقْلَى جَهَهُهُ حَرَحَنَهُ بِنَلَهُ
لَفَحَهُهُ: بِبَلَهُهُ نَهَهُهُ لَهُهُ حَتَّهُ
وَشَلَهُهُ، أَهَنَّهُهُ مَهَلَهُهُ سَلَهَتَهُهُ
لَأَهُ نَعْلَهَهُهُ مَهَلَهُهُ: هَرَهُهُ بَجَانَهُ
لَفَدَهُهُ. كَلَهُهُ كَحَنْقَمَهُ لَعَدَهُ
مَهَخَهُهُ: بَعْدَهُهُ لَهُهُ تُقْلَى
مِنْ رَوْحَهُهُ حَنْتَهُهُ بِأَكْهَمَهُهُ. هَبْبَيْنِ
كَعْنَهُهُ غَلَهُهُهُ مَتَّهُهُ لَسْتَهُهُ
بِلَهُهُ مَدَّلًا كَمَدَهُهُ كَلَهُهُ هَاهَهُ
كَهُهُ: حَفَّلًا لَفَحَهُهُ آيَلَهُ هَاهَلَهُ
حَنْتَهُهُ تُقْلَى بَعْتَهُهُ حَمَرَهُ. مَهَلَهُهُ لَهُهُ

لَفْحَمًا كَنْ لَفْحَمًا مُتَّمَّ: مُعْتَمِر
دَهْنَهْ كَنْ لَعْدَنَهْ مُعَدَّنَهْ يِهِهَا
بَبْ بَلَ لَفْحَمًا: دَهْبَنَهْ يِهِهَا لَعْفَنَا:
مُهْفَهْ يِهِهَا مَسْكُنَا. دَهْمَا لَسَّ
مَحْتَقِيمَ حَفْحَمَا كَبْ نَعْمَنَهْ لَانْدَهْ⁵
مَتَسَّنَهْ مَدَهْهَا تَقْدَهْ. مَكْنَهْ لَسَّ
يِهِهَا كَلْفَهَا لَيْنَهَا مُهَلَّهَا بِلَهْ
لَمَدَنَهْهَمَلَا كِهِهَا مَسْكُنَا هُلْهُهَا
لَفْحَمَا لَهْهَهْ هَأْهَلَ كَهْرَاهَهْهَا أَرَوْهَهْ: أَلَّا
دَهْنَهَا مُهْتَمِرْهْ أَفْتَهْلَهْهَهْ

٥٠ لَمْ يَأْتِ مَنْ نَعْسَى حَيْثُ مَدَّهُنَا نَفْرًا
بِرَبِّنَا أَحَدُهُمْ بِلَئِنْ نَعْلَمْهُنَا فَبِالْأَ
لَّمَّا هُنْمَرْ كَهْ نَمَدَهُنَا هَلْ لَمَّا هُنْمَرْ
كَهْ مَهْلَكْنَا مَكْنَمَنَتْ نَهْلَ بَخْدَهُنَا.
١٥ مَهْلَكْنَا أَكْهَهَا رَبَّنَهُلْ لَأْ بَلَهْنَهَ قَهْدَهُلْ: أَلْ
دَهْمَنَهُلْ أَلْ وَهْ أَرَبَّنَهَهْ أَسْرَ بَصَلَهُ:
بِهَمْنَهْ أَحَدُهُمْ حَلَكْهُلْ هَلْ لَمَسْعَهُهْ كَهْ
رَبَّنَهُلْ. هَلَهُنَهْ مَهْمَنَتْ حَنَقَهُ:
حَعَمَهُلْ أَلْ حَنْمَدَهُنَا بِأَحَدَهُهْ بَلَكْهُ:
٢٠ أَرَبَّنَهَهْ حَمَمَهُلْ هَلْ حَقَهُلْ. مَهْمَنَهْ
حَيَهْ أَنْهَلْ بَهْرَهْ لَأْ بَيْهَا حَبَلَهْنَهَ: قَهْدَهُلْ
أَرَبَّنَهَهْ حَخَانَهُلْهُ. مَهْ أَيْلَهْ مَهْنَهْ أَوْهَنَهْ
حَمَنَهْ حَكَمَهُهْ أَسْرَ بَهَّهَهْ حَكْهُهْ
لَهْدَهُلْ أَلْ مَهْلَهْ هَلْ مَهْدَهُهْ لَهْدَهُلْهُ:
٢٤ بِأَخْنَهَا حَمَرْ أَحَبَّ حَسَدَهُلْ بُهْلَهْ بَحَدَهُلْ
هَاسَهَا لَلَّاهُهُلْهُ. حَهْلَهَا أَرَبَّنَهَهْ مَهْمَنَهْ
هَلْ حَقَهُلْ

norum erat nonaginta septem quando
arcam introivit. Tunc factum est dilu-
vium, et generatio corrupta periit. Man-
seruntque Noe et filii eius in arca donec
elapsi sunt menses duodecim diesque
decem; et in ipso mundus secundus exsti-
tit, eo quod integritatem in generatione
perversa custodivit, non vero quia sab-
batum servaverit, nec magis per circum-
cisionem iustificatus est, sed propter hoc
quod tibi exposui.

8. Ex Noe deinde natus est vir fidelis, caput iustorum, Abraham, qui Legem observavit, etsi nondum posita fuerat; et genuit Isaac, filium promissionis, et Iacob, auctorem populi. Hi patriarchae, [viri] iusti, sabbatum non servavere, sed per fidem iustificati sunt, sicut scriptum est : *Credidit Abraham Deo, et reputatum est ei [ad] iustitiam*¹. Isaac autem et Iacob, filii eius, in mandato et lege patris sui ambulaverunt, ac per fidem, non per sabbatum, iustificati sunt. Ioseph quoque in terra Aegypti, non ob sabbati custodiā in aequitate sua iustificatus est, sed cum uxor domini oculos in eum coniecisset, ut abominationem cum ea patraret ille, dominae suae locutus est dicens : *Quomodo malum istud grande faciam, et peccabo in Deum*²? In hoc Ioseph iustificatus est, non per sabbatum.

9. Si autem inter mortem et vitam , in-
ter iniquitatem et iustitiam sabbatum
esset constitutum, iustis illis quorum no-
mina supra retuli datum fuisse, ut illud
observarent et viverent. Sed ideo edicta
est sabbati custodia ut conquiescerent
servi, ancillae, mercenarii et advenae, et
iumenta multa, ut qui lassantur, a labore
recrearentur. Curam enim habet Deus
universae suae creaturae, bestiarum
etiam ac iumentorum, avium quoque et
ferarum agri. Ait namque Moyses cum
legem populo revocavit : *Sex annis se-
minabis terram tuam et congregabis fruc-
tus eius; anno autem septimo sulcabis et
relinques eam, ut comedant pauperes populi
tui; et quod reliquum fuerit edent bestiae
agri*¹. De volucribus etiam haec Sanctis-
simus per Moysen servum suum praece-
pit : *Si inveneris nidum avis ante cons-
pectum tuum in quavis arbore, vel in terra,
matrem ovaque aut pullos habentem, et
matrem ovis pullisve incubantem, non ca-
pies matrem cum filiis, sed avolare facies
matrem, et capies ova, ut propter ea bene-
dicat tibi Dominus Deus tuus*². David dixit
quoque : *Pullos corvi invocantes eum ipse
nutrit*³. Ait David iterum : *Homines et
iumenta salvas, Domine*⁴. Iob etiam dixit :
*Quis dimisit onagrum liberum, et solvit eum
iugo, qui statuit in solitudine domum suam,*

وَلَهُ يُنْهَى حِلْمًا مَدْعُوا حَسْنًا:
مَحْمَدٌ حَمْلًا حَرَبَتْهُ: بِهِمْكُمْ رَبَّتْهُ
بِهِ لَكَلَّا كَيْدًا مَعْدُونَهُ، لَهُ
ضَهَنَهُ: أَيْمًا مَحْلًا بِنَهْنَكَ هَسْنَهُ.
أَلْأَرْ مَدْهَا لَهُزَا تَهْنَهُ مَحْلًا لَهْمَهُ:
أَسْرَ بَلَادَنَسَهُ، حَقْبَهُ وَأَقْدَمَهُ وَأَيْمَهُ
مَلْمَثًا مَحْمَهُ شَهْنَهُ: بِهِمْكُمْ بَلَهُ
مُهُ دَمْدَلًا نَهَادَنَسَهُ. مَهْلَلًا بَحَلَنَهُ
لَهُ لَأْكَهُ كَلَّا كَهْ دَهْنَهُ: أَفَ كَلَّا
تَهْنَهُ مَحْهَهُ: أَفَ كَلَّا كَهْسَلَا هَسْنَهُ
كَهُ. أَمَدَ يُنْهَى مَهْفَهُ: مَهْلَنَهُ نَهَمَهُ
لَهْفَهُ: بَهْلَهُ مَتَنَهُ لَرَهْهُ أَنْهُرَ
مَسْهَهُ لَتَلَكَهُ حَفَيْهُ مَهَنْهُلَهُ
لَعْنَهُهُ مَلْعُونَهُ، بَلَادَهُ مَهَهَنَهُ
بَحْفُرُهُ: مَهَنَهُ لَأَهْفَلَا شَهْنَهُ كَهُ. وَأَفَ
كَلَّا كَهْسَلَا بَهْنَهُ فَهُ بَهْنَهُ حَبَّهُ
مَهْفَهُ حَجَبَهُ: بَهْ كَهْ لَعْنَهُ فَهُ بَهْنَهُ
مَهْمَسَرَ حَفَلَا إِنْهُ أَهَ كَلَّا آهَدُهُ: أَمَدَ
كَهْنَهُلَا إِنْهُ كَهُ أَهَ فَتَهُهُ: وَأَمَدَ
مَهَنْهُلَا كَلَّا كَهُ أَهَ كَلَّا فَتَهُهُ: أَلْ
لَهَشَدَ أَمَدَ كَهْرَ حَنْتَهُ: أَلْأَرْ مَدْعَسَهُ
أَهَبَسَ لَأَمَدَ كَهْنَهُلَا هَدَ كَهُ: بَهْلَلَا
مَهْكُمْ كَهْرَ بَهْنَهُرَ مُهْنَهُلَا كَهْنَهُرَ. وَبَهْمَهُ
أَمَدَهُ: بَكَتَنَهُلَا بَهْنَهُ كَهُ وَهُ
مَهَهَهُلَا. مَلَكَتَ أَمَدَ بَهْمَهُ: بَكَتَنَهُ إِنْهَلَا
مَهَتَهُهُلَا فَهُهُ أَيْهَهُهُلَا. وَأَفَ إِنْهَهُهُلَا
بَهْنَهُهُلَا فَهُهُ كَهُهُلَا مَهَلَهُهُلَا مُهْنَهُهُلَا

AB] — 9 B om. ۱۵۰۹...۸۹. — ۱۷ B ۱۵۹.

¹ Exod. xxiii, 10, 11. — ² Deut. xxii, 6, 7. — ³ Ps. cxlvii, 9. — ⁴ Ib. xxxvi (xxxv), 6 (7).

et habitatculum suum in loco salsuginis?
Iterum ait Iob : *Pullis aquilae parat es-
cam*². Dictum est quoque de ovibus et
iumentis : *Omnia a te exspectant, ut des
illis escam in tempore suo. Das eis et cibam-
tur; aperis tu manum tuam et saturantur;
avertente autem te faciem turbantur*³.
Sed et Isaias dixit : *Illuc congregati sunt
milvia alter ad alterum; ipse autem mandavit
ore suo, et spiritus eius congregavit eos,
et manus eius divisit eis mensuras heredi-
tatis*⁴. Ex his igitur vide universae crea-
ture sue Deum curam gerere, nec
cuiusquam oblivisci. Propterea manda-
tum dedit et praceptum ut die sabbati
requiescerent.

10. Nunc audi quid dicat : *Sex diebus fecit Deus caelum et terram, et cessavit quietus ab omnibus operibus suis; idcirco benedixit Deus diei septimo et sanctificavit illum*⁵. Quid dicemus ad hoc, quod requievit Deus die septimo? Audi, et tibi Deum ostendam horum sex dierum opere nequaquam fatigatum esse, nec tanquam lassum die septimo requievisse. Absit a nobis dicere Deum lassatum fuisse! Sensus autem est Deum sex diebus complevisse opera sua, dieque septimo ab omnibus operibus quae patraverat ces-

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov> www.ncbi.nlm.nih.gov www.ncbi.nlm.nih.gov

— ^a Is. xxxiv, 15, 17. — ^b Gen. ii, 1-3.

sasse. Et argumentum accipe Deum non lassari. David ait : *Ecce non dormitat neque dormit custos Israel*¹. Ille ergo qui non dormitat nec dormit, pariter nec fatigatur. Et filiis Israel ita locutus est Isaias : *Haec dicit Dominus*, eo quod ascenderunt in cor vestrum cogitationes istae : Non potest omnino Deus nos servare , dicit eis per Isaiam : *Numquid metendo messuit manus mea et decepta est? aut non est in me virtus ad liberandum?* *Ecce in increpatione mea exsicco mare, et flumina ut desertum reddo, et computrescent pisces aquae penuria, et morientur. Caelos tenebris induo, et saccum pono operimentum eorum, quemadmodum siccavi mare rubrum in diebus patrum vestrorum, et aperui Iordanem et transire feci eos , ita et hodie manibus meis possem vos servare ; sed propter iniquitates vestras venditi estis, et propter scelera vestra mater vestra repudiata est², et quamvis nequeam fatigari, ipsi me lassaverunt, iuxta verbum Malachiae prophetae : *Fatigaverunt Dominum sermonibus suis*³.*

11. Sed ausculta et tibi persuasum
habe Deum nec lassatum fuisse nec la-
borasse dum omnia opera sua creavit.
Ait enim [Scriptura] : *Verbo Domini caeli
firmati sunt, et spiritu oris eius omnes exer-*

عَصَمْ بْنُ هَمَّامَةَ كَلْبِهَا لَرْ دَلْلَار
هَلْ كَمْدَلَلَ كُتْزَا كَلْمَهَهُ دَكْبَرْتَهِمْ. أَمْدَمْ
كَسْمَهْ: كَمْدَلَلَهُ بَمْهَنْهَا لَمَدْجَهْ عَصَمْهَ
كَهْنَهَنْهَا بَعْهَنْهَهُ دَلْلَهَا سَكْلَمَلَهَهُ.

AB] = 3 A om. \times . = 3 B \times . = Ib. A $\mu\text{و}\text{و}$. = 7 A ملحوظ مسدد. = 16 B متدا. = 26 A متدا ستد $\mu\text{و}\text{و}$.

¹ Ps. cxx, 4. — ² Is. l, 1-3. — ³ Mal. II, 17.

لَلْيَوْمِ كُلَّهُ؟ حَبَّ حَارِبَةِ مَوْسُوِّيْ: هُلْ حَلَّتْ
بِاللَّاتِ قَبْرَ حَجَّيْهِ: مَفْلَحُهُ كُتُبًا فَبِ
حَبَّ اُتْسَ حَمْدَلَهُ عَمَدَهُ اُمَدَهُ كَعْدَتْ:
بِالْكَعْدَلَهُ بِالْأَمْلَهُ. أَلْ أَكْبَرَا بَقْنَا
مَعْلَمَهُ: بَعْتَ لَكُنُوا مُنْ قَدَمَهُ ٥
كُتُبَهُ: هُلْ لَائِسَ لَكُنُوا حَمْدَلَهُ
عَكْسَهُ: أَلْ يَعْنِي لَكُنُوا بِالْكَعْدَلَهُ عَلَيْهِ
هُلْ لَائِسَ مُنْ حَكْيَهُ مَصْلَهُ تَلَهُ إِنَهُ
حَقَّيْ بِلَشَدَهُ كَعْدَلَهُ مَعْدَهُ: إِنَهُ
بِالْكَعْدَلَهُ.. هُوْ أَقْدَمَ بَقْنَا ١٠
أَمَدَهُ كَلَّا لَكُنُوا: بِالْكَعْدَلَهُ بِمُهْرَهُ:
مَكْمَدَهُ كَعْدَلَهُ: مَحْبُهُ كَعْدَلَهُ
إِسْمَاعِيلَهُ سُلَيْمَانَهُ بِكَفْرَهُ
أَمَدَهُ: مَحْبُهُ كَعْدَلَهُ مَكْتَبَهُ
الْأَنْدَلُسِ: سَرَّتْ أَمَخْنَاهُ كَرَّهُ حَلَّتْ ١٥
بِالْكَعْدَلَهُ بِمُهْرَهُ: مَكْلَهُ كَعْدَلَهُ
أَمَدَهُ كَهُ لَائِسَهُ: بِمَدْحَبَهُ
هُلْ لَائِسَهُ: فَلَهُمْ كَعْدَلَهُ قَعْدَهُ عَلَيْهِ
مَلَكَتْهُ كَعْدَلَهُ مَعْدَهُ: أَسْرَ
بِأَمَدَهُ عَلَيْهِ: بِعَنْتَهُ كَعْدَهُ ٢٠
أَلْ يَعْدَهُ كَعْدَلَهُ تَعْنَتَهُ: بِكَعْدَهُ لَهُ
أَمَدَهُ: بِأَهْمَلَهُ بِمُهْنَاهُ لَاهُتَهُ اُتْسَ
مَكْفَلَهُ مَدَلَّهُ كَعْدَلَهُ حَمْسَهُ هَرَبَهُ كَعْدَلَهُ
حَمْسَهُ وَبِهِ مَدَهُ كَعْدَلَهُ: بِمُهْنَاهُ بِهِ بَعْذَاهُ:
هُلْ لَائِسَ لَكُنُوا مُنْ حَكْيَهُ: مَكْفَلَهُ ٢٥
بَعْذَاهُ مَعْدَهُ بِأَسْرَ بِمُهْنَاهُ كَعْدَاهُ: كَعْدَهُ

*citus eorum*¹. Hominem solum manibus suis finxit, neque est scriptum illum laborasse cum eum creavit; cunctas vero creaturas cum fecit, verbo oris sui *dixit*, et *factae sunt*², absque labore aut lassitudine; eoque modo intelligendum est illud: *Cessavit Deus ab universis operibus suis, et requievit Deus die septimo*³. Si enim Deus qui non laborat, cessavit quievitque ab operibus suis, quanto magis labori et servitio subiectum oportet requiescere! Isaias etiam haec de Deo loquitur: *Non fatigatur neque laborat, neque est investigatio sapientiae eius*⁴. Et in alio loco de peccatis populi dicit: *Subegisti me iniquitatibus tuis, et peccatis tuis me fatigasti*⁵. Vide qualiter prius scriptum sit eum non fatigari neque laborare, et dein, propter peccata eorum, dicat ad Israel: *Subegisti me et fatigasti me*. Omnia verba haec scite scripta sunt, eaque sapientes probe intelligunt, sicut ait Apostolus: *Bona est lex, si quis eam legat cum animi confidentia*⁶. Propheta insuper dicit: *Viae Domini rectae, et praevaricatores corruent in eis; iusti autem recto itinere in eis ambulabunt atque procedent*⁷. Simile autem illud est: *Requievit Deus ab operibus suis* (quod ab insipientibus eodem sensu intelligitur ac si fatigatus

AB] — 3 B 1000. — 8 A om. 100. — 17 B wL, 200.

¹ Ps. XXXIII (XXXII), 6. — ² Ps. CXLVIII, 5. — ³ Gen. II, 2. — ⁴ Is. XL, 28. — ⁵ Ib. XLIII, 24.
— ⁶ I Tim., I, 8. — ⁷ Os. XIV, 10.

fuisset), huic quod dixit cum voluit homines propter plurima eorum peccata delere : *Paenitet me fecisse eos*¹. Verum audi Apostolum dicentem : *Alioquin, quomodo iudicabit Deus mundum*²?

12. Audi igitur, carissime, ea quae tibi de sabbato tradere volo ; quemadmodum enim tibi commonstravi populum Israel de circumcitione inaniter iactari, ita de sabbati observantia ostendam eos frustra gloriari. Iesus enim, filius Nun, requiem eis non dedit in sabbato quando pugnam adversus Ierichuntem instruxit, ut gloriosus Apostolus dicit : *Si eis Iosue, filius Nun, requiem eis praestitisset, nunquam loqueretur postea de die sabbati. Itaque relinquitur sabbatum Dei*³. Sed et Macchabaei, cum in eos irruerent hostes eorum, ut adversus eos die sabbati pugnarent, prius voluerunt secundum legem sabbatum custodire ; cumque illud observarent, impetum fecerunt hostes in eos sabbato, et occiderunt ex eis plurimos ; postquam autem animadverterunt illos adversus se dolose agere, et sabbatum observantibus bellum inferre, sabbatum solverunt, eoque die concitaverunt pugnam, et hostes suos debellaverunt ; minimeque increpati sunt quasi sabbatum polluiscent. Sabbatum autem non

بِئْ رُخَا بِحَلْمَا كَقَنْ إِنْفَرْ
مَهْلَمْ سَكْنَةَ تَهْدَى بِهَمْنَهْ أَمْنَهْ :
أَمْلَمْهَدْ بِحَلْبَهْ أَنْفَرْ . هُلْلَهْ مَعْنَهْ
كَعْلَتَهْ أَمْدَهْ : هُلْلَهْ بَقْنَهْ أَمْنَهْ
بِئْ لَكْهَا حَدْمَهْ .

مَعْنَهْ بِئْ تَهْمَهْ حَلْمَهْ مَهْلَمْ
أَمْلَهْهَنْهْ أَسْرَ بِعَنْهَلْهَرْ كَلْلَهْ زَلْلَهْ :
بَنْفَرْ مَعْلَمَهْ : كَهْ حَمْدَهْ بَأْهَهْ :
هُلْهَهْ كَلْلَهْ مَهْلَمْهَهْ بَنْفَرْ
مَهْلَمْهَهْ كَهْ كَبْلَهْهَهْ كَهْ . مَعْنَهْ
نَهْ كَنْهْ لَأْ أَنْسَهْ أَنْفَرْ حَقْلَهْ
بَهْ حَبْ يَوْهَا مَهْلَمْ حَلَّهْهَهْ
أَسْرَ بِأَمْدَهْ كَلْتَهْهَهْ : بَأْهَهْ
مَعْنَهْ كَنْهْ أَنْسَهْ يَوْهَا أَنْفَرْ لَهْ لَأْ
مَهْلَمْهَهْ يَوْهَا كَلْلَهْ مَهْلَمْ بَقْلَهْ :
أَلْلَهْ مَهْلَمْ لَهْ فَبْ أَمْهَهْ حَكْمَهْ
حَدْلَبْحَتَهْهْ بِعَنْهَهْ حَمْدَهْ
حَمْهَهْ بَقْلَهْ مَهْلَمْهَهْ لَهْ لَهْهَهْ
زَهْ كَهْ يَوْهَا حَمْلَهْ : مَهْ تَهْنَهْ
أَمْهَهْ حَكْمَهْ حَدْلَبْحَتَهْهْ حَقْلَهْ
مَسْكَهْ مَهْلَمْهَهْ شَهْشَهْ . مَهْ سَهْ
لَأْ لَهْهَهْ حَكْمَهْ بَهْ نَهْهَهْ فَقْلَهْ
لَهْ تَعْنَهْ حَمْدَهْ : مَهْلَمْهَهْ حَقْلَهْ
شَهْهَهْ كَهْ مَهْلَمْهَهْ رَهْهَهْ كَحَدْلَبْحَتَهْهْ
هُلْلَهْ أَمْلَهْهَهْ بِهَهْ فَقْلَهْ . هُلْلَهْ بَهْ

AB] — 3 A ॥. — 8 A [عَلَيْهِ]. — Ib. A *Iudacorum* [بِهَمْنَهْ]. — 9 A [بِهَهْ]. — 10 A om. ٦٣. — 23 B ٥. — 24 A ٩٨-٩.

¹ Gen. vi, 7. — ² Rom. III, 6. — ³ Hebr. iv, 8, 9.

كُلَّهُ؛ مَنْ هُوَ فَحْدًا؛ أَلْأَ أَفْ كُلَّا
كِبِيرًا مَسْلَمًا كُلُّهُ فَحْدًا؛
أَلْ تَلْهِيَنَّ وَ كُلُّا بَحْتَمْدًا
فَحْدًا مَدْفَعَنَّ يَقِنَّ كُلَّا مَهْنَدْنَا؛
كُلَّهُ يَقِنَّ كُلَّهُ مَدْرَسَنَّ ٥
فَتَهَا مَدْسَبَنَّ يَقِنَّا؛ مُلْ كُلَّهُ قَسَنَّ
وَ كُلَّهُ بَقِنَّ فَحْدًا كُلُّا بَكَنَّا
عَمَّ بِيَهَا كَهْدَهُ لَمْدَهُ. أَنْ كُنَّا
كُلَّا بِهَهُ مَهْرَهَنَّ لَكَمَّا ١٠
كُلَّهُ تَلْهِيَنَّ مَسْلَمَنَّ يَقِنَّ كُلَّهُ فَحْدًا؛
أَلْ عَلَهُ بِهِ فَحْدًا حَرَبَنَّا؛ أَلْ لَلَّهُ
بَفَهَمَ تَلْهِيَنَّ أَمْهُ مَهْلَمَهْنَى؛ مُلْ
مُبَهِّر فَهَدَهُ مَتَلْهِيَنَّ كَهْدَهُ. أَنْ كُنَّا
كُلَّهُ هَيَّ سَلَمَنَّ كَبُلَهَنَّ فَحْدًا
بَكَسَنَّ نَهْمَنَّ أَمْرَهُ بِأَهْنَهَنَّ ١٥
كَهْمَر بِهِ عَصَمَهُ كَلَّا فَحْدًا بَزْخَارَهُ
كَلَّهُ أَمْبَا يَهُ. أَمْهُ كَهْدَهُ كَنَّهُ أَقَهَنَّا؛
بِهَهُ بِهِ سَلَمَنَّ؛ أَنَسَهُ كَعَلَهَتَهَا.
أَمْهُ أَمَّهُ؛ بِهِ بُلَّهُ فَحْدًا بِلْ
تَسَنَّهُ كَلَّهُ أَنَّهُ بَخَلَسَنَّ ٢٠
كَعَمَدَ وَ كُنَّهُ مُبَهِّر بِهِ خَنَّا. كَهْلَمَنَّ
أَلْ مَسْلَمَنَّ فَحْدًا بِهَهُ نُسَنَهُ بَكَلَّهُا
أَمَّهُ كَهْدَهُ مُكَبَّر لَمْدَلَّا كَهْدَهُ.
أَمَّهُ كَنَّهُ؛ بِلَلَّا كَهْدَهُ كَخَلَدَ
كَعَفَفَهُ عَصَمَهُ بِهَهُ مُهُ كَتَلَهَنَّ كَهْنَدَهُ. أَلْ ٢٥
كَنَّهُ مُبَهِّر مَهْهَنَّا فَحْدًا كَلَّهُ أَلْ أَعَلَّ

ii soli violaverunt, sed sacerdotes etiam illud in templo temerabant, et a peccato erant immunes; nam die sabbati admovebant sacerdotes sacrificium, victimas immolabant deglubebantque, caedebant ligna et ignem accendebant, neque obiurgabantur tanquam sabbati violatores, qui iussi erant talia exsequi. At sacerdotes quorum erat populum a peccatis mundare, sabbatum si transgrediebantur, utinam saltem in abdito fecissent! quin imo in ipso loco ubi peccata expiantur consistebant, et neutiquam delinquebant, peccatumve contrahebant. Quare igitur illi nimium iactantur in eo quod sabbatum observent, quod ad requiem datum est, ut tibi demonstravi?

13. Sed audi quale sit sabbatum in quo
sibi complacet Deus. Ait illis Isaias :
*Haec requies mea : reficite lassos*¹. Iterum
dicit : *Qui custodierunt sabbatum nec pol-*
luerunt illud, hi sunt qui foedus meum fir-
*miter tenuerunt, et elegerunt quae ego volui*².
His qui non polluerunt sabbatum , quae
est requies Dei, nuntiat promittitque mu-
nera. Ait siquidem : *Dabo eis in domo mea*
et intra muros meos nomen melius a filiis
*et a filiabus*³. Nihil enim proficit sabba-
tum impiis neque homicidis aut furibus ;
sed iis qui elegerint quae Deus voluerit,

$AB] = 1 \text{ A } 90^\circ - 9 \text{ A } 000^\circ$ و $= 16 \text{ A } 180^\circ$ و $= 16 \text{ A } 360^\circ$. $- 19 \text{ A } 180^\circ$. $- 22 \text{ A } 000^\circ$. $- 28 \text{ A } 180^\circ$.

¹ Is. xxviii, 12. — ² Ib. lvi, 4. — ³ Ib. lvi, 5.

et custodierint manus suas ab iniquitate. In his habitat Deus, in his commoratur, sicuti dixit : *Habitabo in eis et inambulabo inter illos*¹. In diebus enim Isaiae, sabbatum quidem observabant, sed in operibus gentium contaminatarum ambulabant, et eadem quae Sodoma et Gomorrha agebant opera, gentibus autem dicebant : *Procul recede, quia sanctificatus sum*². Propterea Isaias dixit : *Haec sumus fuerunt in ira mea, et ignis ardens tota die*³. Et eos abstulit et depulit de terra sua, et in omnes gentes dispersit, quod quietem Dei non custodierunt, sabbatum corporaliter observantes. Nos vero servemus sabbatum Dei, videlicet quidquid eius recreat voluntatem, ut sabbatum quietis ingrediamur⁴, in quo caelum et terra sabbatizant, quiescunt et recreantur universae creaturae; neque erit ibi fuga, ut ait Salvator : *Non fiet fuga vestra in hieme neque in sabbato*⁵. Et Apostolus dicit : *Hucusque stat sabbatum Dei*⁶. Brevem illam de sabbato demonstrationem scripsi tibi adversus eos qui hoc gloriantur.

Explicit Demonstratio de Sabbato.

AB] — 9 A ፩፻ ፩፻ ፩. — 14 A om. ፩. — 18 A *sabbatum Dei quietem praestans* ፩፻ ፩፻ . — 16 A ፩፻ ፩፻ .

¹ II Cor. vi, 16. — ² Is. LXV, 5. — ³ Ib. LXV, 5. — ⁴ Hebr. IV, 11. — ⁵ Matth. XXIV, 20. — ⁶ Hebr. IV, 9.

